

nu uden at afvente et udvalgsarbejde. Det drejer sig om ændringer af straffelovens § 163 om urigtig, skriftlig erklæring til offentlige myndigheder, straffelovens § 263, stk. 2 og 3, om fredskrænkelser i dataforhold og retsplejelovens bestemmelser om indgreb i meddeleleshemmigheden ved mistanke om »tyveri af telefonid«.

Justitsministeriets overvejelser om disse spørgsmål er gengivet nedenfor i pkt. 3-5.

Herudover redegør Rigsadvokaten for de væsentligste af de problemstillinger, der er nævnt i de høringsvar, som Rigsadvokaten har modtaget fra statsadvokaterne. Disse problemstillinger, der som anført af Rigsadvokaten bør underkastes et egentligt analysearbejde, er privates urigtige opdatering af offentlige edb-registre, ajourføring af straffelovens kapitel 19 om dokumentforbrydelser m.v., elektroniske opslagstavler (»Bulletin Board Systems« eller BBS), kryptering af datatransmissioner, indgreb i meddeleleshemmigheden i forhold til elektronisk post og ajourføring af de vigtigste særlove.

Justitsministeriet er enig i, at disse spørgsmål bør overvejes nærmere af et udvalg, forinden der eventuelt tages skridt til lovgivning på området. Justitsministeriet vil derfor overveje, hvordan et sådant udvalgsarbejde kan iværksættes. Det bemærkes i den forbindelse, at de nævnte problemstillinger omfatter både strafferetlige og retsplejemæssige spørgsmål. Herudover vil det være nødvendigt at inddrage andre sagkyndige, herunder edb-kyndige samt IT-Sikkerhedsrådet.

3. Urigtige erklæringer

3.1. Gældende ret

Afgivelse af urigtige erklæringer til offentlige myndigheder straffes bl.a. efter straffelovens §§ 161-163.

Straffelovens § 161 omfatter falske såkaldte »tro og love«- erklæringer, dvs. erklæringer afgivet under anvendelse af denne særlige løfteformular, hvor dette har hjemmel i regler uden for straffeloven. Strafferammen er bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år.

De i praksis hyppigst anvendte bestemmelser er imidlertid straffelovens § 162 og § 163.

Straffelovens § 162 omfatter urigtig erklæring over for en offentlig myndighed om forhold, som den pågældende har pligt til at afgive forklaring om. Strafferammen er bøde, hæfte eller fængsel indtil 4 måneder.

Straffelovens § 163 omfatter urigtig skriftlig erklæring eller skriftlig bevidnelse til en offentlig myndighed om forhold, som den pågældende ikke har no-

gen viden om. Strafferammen er den samme som i § 162.

Forskellen mellem de to sidstnævnte bestemmelser er navnlig, at § 162 alene omfatter pligtmæssige erklæringer – dvs. erklæringer, der efter regler uden for straffeloven er pligtmæssige – mens § 163 også omfatter ikke-pligtmæssige erklæringer. På den anden side omfatter § 163 kun skriftlige erklæringer, mens § 162 omfatter både mundtlige og skriftlige erklæringer.

Begge bestemmelser er i det væsentlige uændrede siden straffelovens vedtagelse i 1930.

Om bestemmelseernes anvendelighed i dataforhold anføres i *betænkning nr. 1032/1985 om datakriminalitet*, s. 63-64:

»Straffelovens § 162 giver mulighed for at straffe den, som afgiver urigtig erklæring for eller til en offentlig myndighed om forhold, angående hvilke han er pligtig til at afgive forklaring. Bestemmelsen stiller ikke særlige formkrav til erklæringen og vil således også kunne omfatte urigtige oplysninger, som indgives med hjælp af datateknik.

Straffelovens § 163 omfatter derimod alene urigtige skriftlige erklæringer til brug i retsforhold, der vedkommer det offentlige. Skriftlighedskravet i denne bestemmelse gør den uanvendelig på forhold, hvor gerningsmanden afgiver sin erklæring udelukkende ved hjælp af datateknik. Derimod vil bestemmelsen efter omstændighederne kunne finde anvendelse, hvis gerningsmanden i en skriftlig erklæring indestår for rigtigheden af de oplysninger, som samtidig indleveres på et datalagringsmiddel.

De nævnte bestemmelser i straffeloven suppleres af et betydeligt antal straffebestemmelser om urigtige oplysninger i særlovgivningen.

Der er efter straffelovrådets opfattelse ikke på nuværende tidspunkt påvist behov for nye bestemmelser i straffeloven om urigtige erklæringer, der afgives ved hjælp af datateknik. Sådanne erklæringer afgives i dag kun på meget begrænsede retsområder, og de pågældende myndigheder vil således have anledning til og mulighed for i forbindelse med indførelsen af datateknik at tage stilling til, om der er behov for i det pågældende retsgrundlag at søge gældende straffebestemmelser om urigtige erklæringer ændret.«

Østre Landsret har i en dom af 13. februar 1995 i den såkaldte Proms-sag – under henvisning til de ovenfor citerede bemærkninger fra bet. 1032/1985 – fastslået, at indberetninger (erklæringer) afgivet på edb-diskette ikke er omfattet af straffelovens § 163 eller dennes analogi.